

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version:

Wentjärvi, Annika; Jungerstam, Susanne (2019). Intryck från demensbyn Hogeweyk i Nederländerna. Svängrum-e (oktober).

Intryck från demensbyn Hogeweyk i Nederländerna

Café i demensbyn Hogeweyk

Hur vill du bo på äldre dagar och vad är hemtrevligt för dig? Annika Wentjärvi och Susanne Jungerstam från Yrkeshögskolan Novia berättar om sina intryck från demensbyn Hogeweyk.

Boendemiljön inom äldreomsorgen kan se ut på olika sätt, och den så kallade Äldreomsorgslagen (Finlex 28.12.2012/980, §22) betonar att miljön skall vara trygg och hemtrevlig. Samtidigt vet vi att uppfattningen om en hemtrevlig miljö kan variera mellan olika individer.

Vi hade förmånen att tillsammans med representanter från offentliga, privata och frivilliga sektorn i Österbotten bekanta oss med en äldreomsorgsform som har väckt internationellt intresse: demensbyn Hogeweyk i Nederländerna (<https://hogeweyk.dementiavillage.com/en/>). Demensbyn är konstruerad som ett område med gator, park, restaurang, teater och lägenheter, där de boende kan röra sig fritt.

Ett av våra starkaste intryck från demensbyn var att det inte var uppenbart att vi rörde oss i en vårdmiljö. I demensbyn Hogeweyk tas boendes tidigare levnadsvanor i beaktande på ett konkret sätt, genom att boendemiljön baseras på tidigare levnadsvanor. Målsättningen är att vardagen i demensbyn så långt det bara är möjligt skall påminna om den tidigare vardagen. Därför görs en boendeuppdelning så att personer med samma bakgrund, intressen och syn på livet ofta får möjlighet att bo tillsammans.

Under studiebesöket blev det uppenbart att alla i personalen ansvarar och är engagerade i de boende, oberoende av titel och utbildning. Vår guide, Iris, avbröt guidningen ett par gånger för att på ett naturligt sätt servera kaffe åt boenden på caféet där vi satt, och bistå äldre på teatern. Vår guide uppmanade oss också att noga iaktta boendemiljön i byn, i butiken, på teatern, i restaurangen och i de lägenheter vi besökte. Hon ville att vi omedelbart skulle informera henne då vi såg tecken på institutionalisering. Ingen av oss i gruppen på 6 personer kunde peka på synlig institutionalisering eller på intryck som skulle tyda på en traditionell vårdinrättning.

Hogeweyk är en demensby, där boende får röra sig fritt inomhus och utomhus, där personalen bär vanliga kläder, där man försöker efterlikna den tidigare vardagen så långt som möjligt och där alla har omsorg om de boende. Hogeweyk är ett exempel på en intressant boendemiljö där individernas olika uppfattningar om vad som är hemtrevligt har beaktats.

Studiebesöket arrangerades inom ramen för EU Interreg Baltic Sea Region projektet Sempre, som är ett samarbetsprojekt mellan parter i Östersjöregionen och pågår 2016-2019, där målet var att stärka delaktighet och empowerment för olika fokusgrupper inom socialservice i landsbygdsområden.

Mer från Hogeweyk hittas här:

Vasabladet 24.2.2019 och Sosiaalilääketeellinen aikakauslehti 3/2019. Du kan också läsa mera om sociala innovationer och empowerment i Östersjöregionen på projektets hemsida www.sempre-project.eu. Sempre i Österbotten beskrivs också i Ikä nyt! på adressen <https://www.karelia.fi/ikanyt/2018/02/15/empowerment-of-older-adults/>

Text: Annika Wentjärvi, Forsknings- och utvecklingsledare, Hälsa och välfärd vid Yrkeshögskolan Novia
Susanne Jungerstam, Överlärare, Sociala området vid Yrkeshögskolan Novia

Artikeln publicerades i Svänggrums nyhetsbrev i oktober 2019.

<http://svangrum.sofuk.fi/newsletter/index.php/25-2019/oktober/111-intryck-fran-demensbyn-hogeweyk-i-nederlanderna>